

VANHAN VAASAN SAIRAALAN TULOSSOPIMUS 2021

Käsitelty Vanhan Vaasan sairaalan johtokunnassa 26.11.2020

SISÄLLYSLUETTELO

1. SAIRAALAN STRATEGIA JA TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT KESKEISET MUUTOKSET	3
1.1. Toiminta-ajatus, säädöspohja ja asiakkuus	3
1.2. Laitoksen strategia ja arviointitavat.....	3
1.3. Asiakkuus	4
1.4. Sairaalan toimintaan tulossopimusvuonna 2021 vaikuttavat keskeiset muutokset.....	5
2. TOIMINNAN VAIKUTTAUVUUS JA TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2021.....	6
2.1. Vaikuttavuus.....	6
2.1.1. Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain	6
2.1.2. Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitojakson aikana (GAF)	7
2.1.3. Päättäneiden hoitojaksojen pituus	7
2.1.4. Valmistuneet mielentilatutkimukset.....	7
2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus	8
2.2.1. Tulostavoitteet.....	8
2.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta	9
2.2.2.1 Suoritteet, liite 1	9
2.2.2.2 Palvelukyky.....	9
2.2.2.3 Palvelun laatu.....	10
2.2.3. Toiminnallinen tehokkuus.....	10
2.2.3.1 Taloudellisuus, liite 2.....	10
2.2.3.2 Tuottavuus.....	10
2.2.3.3 Kannattavuus.....	11
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	12
4. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA.....	14
5. RAHOITUS.....	20
6. TULOSSOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI	21

LIITEET

Liite 1, Suoritesuunnitelma vuodelle 2021

Liite 2, Kustannusvastaavuuslaskelma vuodelle 2021

Liite 3, Virkojen ja henkilötövuosien kehitys vuosina 2018–2021

Liite 4, Esitys vastaavan farmaseutin osa-aikaisen viran muuttamisesta täysiaikaiseksi

Liite 5, Perustelumuistio kolmen mielisairaanhoitajan viran ja yhden hoitajan viran muuttamisesta sairaanhoitajan viroiksi

Liite 6, Henkilöstösihteerin uuden viran perustaminen

Liite 7, Vahtimestarin viran muuttaminen varastonhoitajan viraksi

Liite 8, Kustannusvastaavuuslaskelma vuodelle 2020, yhteisrahoitteinen toiminta

Liite 9, Vanhan Vaasan sairaalan julkaisuja vuonna 2020

TULOSSOPIMUS VUODELLE 2021

Tämä sopimus on Vanhan Vaasan sairaalan ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen välinen tulossopimus vuodelle 2021. Sopimuksessa on otettu huomioon valtion tulo- ja menoarviossa vuodelle 2021 asetetut tavoitteet.

1. SAIRAALAN STRATEGIA JA TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT KESKEISET MUUTOKSET

1.1. Toiminta-ajatus, säädöspohja ja asiakkuus

Vanhan Vaasan sairaala tuottaa valtakunnallisia oikeuspsykiatrisia erityistason palveluita yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa. Sairaala toimii ensisijaisesti oikeuspsykiatristen hoitojen aloituspaikkana ja osana tämän potilasryhmän kokonaishoitoa. Sairaalassa hoidetaan lisäksi sairaanhoitopiirien aloitteesta vaikeahoitoisia psykiatrisia potilaita, joiden hoito kunnallisessa mielisairaalassa ei ole tarkoituksenmukaista.

Sairaalassa tehdään mielentilatutkimuksia ja annetaan oikeuslaitoksen tarvitsemia lausuntoja. Sairaalassa tehtävä tutkimus- ja kehittämistoiminta suuntautuu ensisijaisesti hoidon sisällön ja laadun sekä oikeuspsykiatrisen hoitojärjestelmän kehittämiseen. Sairaalassa annetaan oikeuspsykiatrian erikoislääkärikoulutusta Turun yliopiston koulutusohjelman mukaisesti. Sairaalan toiminnassa hyödynnetään moniammatillisia työryhmiä.

Sairaalan johtokunnassa on edustettuna Sosiaali- ja terveysministeriö, jonka alaiseen hallintoon sairaala kuuluu, Aluehallintovirasto sekä kunta-asiakkaat. Sairaala on THL:n tulosoikeuden alainen. Toimintaa säätelevät lisäksi laki (L 1292/87) ja asetus (A 1293/87) valtion mielisairaaloista, mielenterveyslaki sekä -asetus sekä laki ja asetus Terveidenhuollon oikeusturvakeskuksesta niihin tehtyine muutoksineen. Muutoksilla on pyritty oikeuspsykiatristen potilaiden vaativan hoidon keskittämiseen heidän hoitonsa edellyttämiin sairaaloihin.

1.2. Laitoksen strategia ja arviointitavat

Vuonna 2020 Vanhan Vaasan sairaalan toiminta on jatkunut vakaana. Käyttöaste on ollut vuonna 2020 keskimäärin 93,5 %.

Lokakuun loppuun mennessä sairaalassa valmistui 18 mielentilatutkimusta. Näistä tutkittavista jatkohoitoon määrättiin 10. Vastaavasti vuonna 2019 hoitoon jäi 17 tutkittavaa kaikkiaan 30:sta tutkittavasta. Naistutkittavien osuus tutkittavista on pysynyt aiemman vuoden tasolla ollen noin 13%. Sairaalan on tarkoitus hyödyntää erityisosaamistaan naisten väkivaltaisuuden tutkimuksessa ja hoidossa ja tarjota samalla aikaisempaa kattavampi hoitoketju myös naispotilaille.

Sairaalan tavoitteena on potilaslähtöinen, korkeatasoinen ja kustannustehokas hoito, jonka mahdollistaa ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta. Tulossuunnittelua tehtäessä arvioidaan vuosittain toimintaympäristössä mahdollisesti tapahtuvat muutokset sekä niihin liittyvät riskit.

1.3. Asiakkuus

Lokakuun loppuun mennessä oikeuspsykiatrisia potilaita on kirjattu ulos kahdeksan. Mielentilatutkimuksia valmistui 18, joista 10 jäi sairaalaan jatkohoitoon. Sairaalaan on otettu hoitoon yhdeksän uutta vaikeahoitoista potilasta. Kolmetoista vaikeahoitoista potilasta on uloskirjoitettu kuluvan vuoden aikana.

Potilaita oli lokakuun lopussa 149; oikeuspsykiatrisia potilaita oli 80 ja vaarallisia ja vaikeahoitoisia potilaita 69. Oikeuspsykiatrisista potilaista naisten osuus oli 12,5 % ja vaarallisista ja vaikeahoitoisista 30,4 %. Ruotsinkielisten potilaiden osuus kaikista potilaista oli n. 5,4 %, muuta vierasta kieltä äidinkielenään puhuvia potilaita on 3,4 %.

Hoidossa olevien potilaiden toimintakyky 31.10.2020

GAF-asteikko	Tasomäärittäminen	Oikeuspsykiatriset potilaat %			Vaikeahoitoiset potilaat %		
		2018	2019	31.10.2020	2018	2019	31.10.2020
01–10	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa	1,4	0	0	19,0	17,8	17,4
11–20	Tarvitsee valvontaa	19,7	21,8	20,0	32,9	31,5	30,4
21–30	Toimintakyvyn lähes kaikilla elämän alueilla	52,1	47,4	53,8	35,4	39,7	44,9
31–40	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista	16,9	21,8	22,5	8,9	8,2	5,8
41–50	Vakavia oireita	9,9	5,1	2,5	3,8	2,7	1,4
51–60	Kohtalaisia oireita	0	3,8	1,3	0	0	0
61–100	Lievistä oireista oireettomuuteen	0	0	0	0	0	0
Ei arviota		0	0	0	0	0	0
Yhteensä		71	78	80	79	73	69
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.10.2020	26,6			20,2		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2019	28,2			20,4		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	26,7			20,3		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.10.2020	20,5			16,2		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2019	20,2			15,0		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	20,5			15,6		

Hoidossa olevien potilaiden keskimääräiset hoitoajat 31.10.2020

	2018				2019				31.10.2020			
	lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat*	64	7	9	2	68	7	11	9	71	8		2
Oikeuspsykiatriset potilaat	71	7		17	78	7			80	7	1	26
Vaikeahoitoiset potilaat*	70	6	8		66	7	4		59	7	10	29
Vaikeahoitoiset potilaat	79	5	11	20	73	6	8	4	69	6	9	27

* Yli vuoden sairaalassa olleet; oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielentilatutkimusaika

1.4. Sairaalan toimintaan tulossopimusvuonna 2021 vaikuttavat keskeiset muutokset

1.4.1 Alueella olevien rakennusten kunnostus- ja lisärakennustarve

Vuodelle 2019 tavoitteeksi asetettiin Senaatin kanssa yhteistyössä käynnistettävä mahdollisen uuden sairaalarakennuksen suunnitteluhanke. Tämän sijaan aloitettiin Senaatin vetämänä ns. sairaalan tiekartta -hanke, jossa kartoitetaan mm. sairaalan pitkän aikavälin toimintasuunnitelmia ja niiden vaikutusta koko sairaala-alueeseen rakennuksineen. Hankesuunnittelu siirtyy vuodelle 2021 eikä sen oleteta vaikuttavan tulossopimusvuonna vielä ratkaisevasti kustannuksiin. Lisäksi sairaalassa on aloitettu toiminnallisen kuntoutuksen kehittämiseen ja tulevaisuuden tilatarvekartoitukseen tähtäävä suunnittelu.

Vanha päiväkotirakennus otettiin terapiatoimintojen käyttöön vuonna 2019 ja vanhojen rakennusten peruskorjausta jatketaan uusimalla ja kunnostamalla toukokuuhun 2021 mennessä ns. ulkotyörakennus, jonka sijainti olisi ihanteellinen mm. alueen logistiikkatoiminnoille. Peruskorjauksen kulut vaikuttavat vuokravaikutteisina aikaisintaan 2021 loppuvuodesta.

1.4.2 Ulkomaisen, ilman kotikuntaa olevan potilaan hoitomaksujen kattaminen valtion budjetista

Sairaalassa on ollut 2010-luvulla muutamia ulkomaisia, ilman kotipaikkakuntaa tai kotipaikkakuntaolettamaa olevia potilaita. Tämän potilasryhmän uskotaan kasvavan tulevaisuudessa ja riskinä tunnistettiin muutama vuosi se, että hoidon maksajaa ei ole määritetty yhdessäkään laissa tai asetuksessa. Vanhan Vaasan sairaala otti asian esiin vuonna 2018 toivoen maksajaa valtion budjetista. Vuonna 2018 asiaan ei otettu kantaa, mutta usean pyynnön jälkeen vuonna 2019 asia huomioitiin stm:n IV lisätalousarvioehdotuksessa siten, että momentille 33.01.04 myönnettiin lisärahoitus näille hoitopäivämaksuille, joita kunnat eivät ole velvollisia maksamaan. Vuoden 2021 valtion ta-

lousarvioehdotuksessa rahoitustarve on tunnistettu pysyväksi ja sille on varattu budjet-tirahaa valtion mielisairaaloiden tulo- ja menomomentille 33.01.04.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS JA TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2021

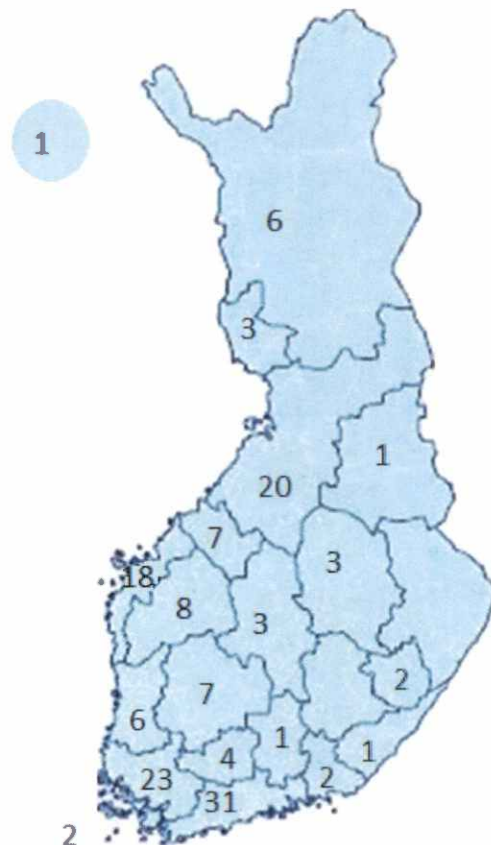
2.1. Vaikuttavuus

Vaikuttavuutta kuvattaessa yleisindikaattoreina käytetään

- Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain
- Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitojakson aikana (GAF)
- Päättäneiden hoitojaksojen pituus

2.1.1. Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain

Vanhan Vaasan sairaala pyrkii tarjoamaan palveluitaan valtakunnallisesti kysynnän mukaan. Alla olevasta kuvasta nähdään kesäkuun lopun tilanne laskutusasiakkaittain. Tarjoamme mielentilatutkimus- ja hoitopalvelua sekä suomen- että ruotsinkielisille potilaille, mikä on huomioitu myös hoitohenkilöstöä rekrytoitaessa.

Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain 31.10.2020

2.1.2. Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitojakson aikana (GAF)

Toimintakykyarvio tehdään potilaalle vähintään kuuden kuukauden välein. Hoidon vaikuttavuuteen on vaikea saada sopivaa mittaria, sillä mm. potilaiden vaihtuvuus vaikuttaa osaltaan asiaan.

Lokakuun loppuun mennessä uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn kehitys GAF-asteikolla mitattuna oli seuraava:

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskimääräinen GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskimääräinen GAF	
	tulo	lähtö	tulo	lähtö
2018	16,9	37,6	20,5	27,3
2019	29,5	33,1	17,6	30,4
31.10.2020	23,5	39,6	16,2	20,3

2.1.3. Päättäneiden hoitojaksojen pituus

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika 2018–31.10.2020

	2018				2019				31.10.2020			
	lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto			lkm	keskim. kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat *	8	7	4	7	6	5	3	22	7	6		28
Oikeuspsykiatriset potilaat					10	3	4	11	8	5	5	
Vaikeahoitoiset potilaat *	3	4		18	11	5	2	15	13	6	2	11
Vaikeahoitoiset potilaat	6	2	5	8	14	4	2	27				

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielentilatutkimusaika

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika vaihtelee vuosittain. Hoitojakson pituuteen sairaalassa vaikuttaa lääkärin tekemän potilaan psyykkisen tilanteen arvioinnin lisäksi, miten kunnat haluavat tai kykenevät ottamaan potilaita hoidettavaksi toiseen hoitolaitokseen.

2.1.4. Valmistuneet mielentilatutkimukset

Mielentilatutkimuksia valmistui lokakuun loppuun mennessä 18 kpl ja tutkimuksen keskimääräinen kesto oli 64 vrk. Tutkittavina olleista 10 määrättiin sairaalaan hoidettavaksi. Keskimääräinen odotusaika käräjäoikeuden päätöksestä mielentilatutkimukseen oli 97 vrk (68 vrk 2019), THL:n lähetteen saapumisesta 62 vrk (41 vrk vuonna 2019) sekä paikan lupaamisesta mielentilatutkimukseen 22 vrk (29 vrk vuonna 2019).

Sairaalan tavoitteena on vastata myöntävästi kaikkiin mielentilatutkimuspyyntöihin. Keväällä 2020 koronapandemia yhdessä sairaalan haasteellisen paikkatilanteen kanssa aiheutti muutaman mielentilatutkimuksen aloituksen siirtymisen myöhempään ajankohtaan, koska sairaalassa pyrittiin infektioturvallisuuden takia tarjoamaan mahdollisimman monelle potilaalle yhden hengen huone

2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus

2.2.1. Tulostavoitteet

Maksullisen toiminnan tulostavoitteet vuodelle 2021

	Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Ennuste 2020	Tavoite 2021
Henkilötyö*	Htv	289	308	307	313	313
Sairauspoissaolot	virastotyöp/hv	19	14	- 10 %	13	- 10 %
Työtapaturmat	lkm	15	19	0	23	0
Lääkkeenantovirheet tapahtui	kpl	43	42	20	25	0
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	43	38	35	30	35
Huone- ja leposide-eristys	osuus hoitopv	3,65	3,95	4,00	3,00	3,00
Tuottavuus	Suoritteet / htv	184	178	173	170	170
Taloudellisuus	Eur / suoritteet	386	408	421	433	456
Käyttöaste	%	93,38	96,29	93,45	93,44	93,25
Suoritteet	Lask hoitopvt	52 580	54 477	53 015	52 861	52 899
mielentilatutkimus		1 551	1 883	1 515	1 581	1 581
oikeuspsykiatriset		20 503	22 872	22 465	23 552	23 642
muut vaikeahoitoiset		21 205	21 466	21 895	18 815	19 527
uudet vaikeahoitoiset		2 333	1 613	878	1 662	1 662
erittäin vaikeahoitoiset		2 523	2 756	2 197	4 049	3 285
kuntoutusosasto		4 465	3 887	4 065	3 202	3 202
Mielentilatutkimukset	kpl	21	30	25	25	25

*näistä yhteisrahoitt. toim. 2,25 htv 2017; 2,1 htv 2019; 2,5 htv 2020 ja 1,5 htv 2021

2.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta

2.2.2.1 Suoritteet, liite 1

	2018		2019		2020			2021	
	Toteuma	%	Toteuma	%	Tavoite	Ennuste	%	Tavoite	%
Mielentilatutkittavat (vrk)	1 551	2,8	1 883	3,5	1 515	1 581	3,0	1 581	3,0
Uudet vaikeahoitoiset (vrk)	2 333	4,3	1 613	3,0	878	1 662	3,1	1 662	3,1
Erittäin vaikeahoitoiset (vrk)	2 523	4,6	2 756	5,1	2 197	4 049	7,7	3 285	6,2
Muut vaikeahoitoiset (vrk)	21 205	38,9	21 466	39,4	21 895	18 815	35,6	19 527	36,9
Kuntoutusosasto (vrk)	4 465	8,2	3 887	7,1	4 065	3 202	6,1	3 202	6,1
Oikeuspsykiatriset (vrk)	20 570	37,8	22 872	42,0	22 465	23 552	44,6	23 642	44,7
Hoitopäivät yhteensä (vrk)	52 647	97	54 477	100	53 015	52 861	100	52 899	100
Mielentilalausunnot (kpl)	21		21		25	25		25	

Vuonna 2020 hoitopäiviä arvioidaan kertyvän yhteensä 52 861 vrk, joista mielentilatutkimuspäiviä on 1 581. Tavoitteeseen 53 015 vrk verrattuna toteuma tulee olemaan matalampi. Mielentilatutkimuksia valmistunee hieman vähemmän kuin mitä tavoitteeksi on asetettu.

2.2.2.2 Palvelukyky

Sairaalan tavoitteena on tarjota palveluita kysynnän mukaisesti. Hoitopaikkoja sairaalassa on 155. Vuoden 2020 ennustettuun käyttöastetasoon on vaikuttanut mm. sairaalan varautuminen koronapandemiaan. Koronapandemia tulee todennäköisesti vaikuttamaan myös vuoden 2021 käyttöasteeseen.

Käyttöasteen kehitys vuosina 2018–2021

Vuosi	Suoritteet	Kapasiteetti	Käyttöaste	Muutos-%
Toteuma 2018	52 647	56 305	93,38	4,29
Toteuma 2019	54 477	56 305	96,75	3,37
Ennuste 2020	52 861	56 575	93,44	-3,32
Tavoite 2021	52 899	56 730	93,25	-0,19

2.2.2.3 Palvelun laatu

Lääkehoito on yksi sairaalan keskeinen hoitomuoto. Toiminnassa pyritään virheettö-
mään lääkehoidon toteuttamiseen. Sairaalassa on käytössä Haipro-
riskienhallintaohjelma, jolla ilmoitetaan lääkkeenantovirheet sekä läheltä piti -
tapahtumat. Ilmoitukset käsitellään osastoilla, potilasturvallisuuskierroilla ja potilas-
turvallisuustyöryhmässä. Potilasturvallisuuskierrojen tavoitteena on kehittää potilas-
turvallisuutta sairaalassa; hyväksi koettuja käytäntöjä jaetaan kierroilla osastolta toisel-
le.

Sairaalassa on tavoitteena kehittää erilaisia menetelmiä eristysten määrän vähentä-
miseksi. Yhtenä menetelmänä käytetään ns. henkilökohtaista vierihoidtoa. Vierihoidon
tarkoituksena on välttää potilaan sitominen ja eristäminen. Välittömän valvonnan tar-
ve arvioidaan potilaskohtaisesti perustuen potilaan psyykkiseen tilanteeseen, käyttäy-
tymisen hallintaan ja sen perusteella tehtyyn päivittyvään riskinarvioon.

Sairaalassa on aiemmin toiminut työryhmä, jonka tavoitteena on ollut pakkotoimien
vähentämiseen tähtäävien toimintatapojen kehittäminen. Vuoden 2018 aikana työryh-
män kokoonpanoa muutettiin ja sen toiminnalle asetettiin tavoitteeksi tarkastella laa-
jemmin sairaalan hoitokulttuuria ja kehittää sitä hakemaan mahdollisia vaihtoehtoisia
hoitokeinoja pakkotoimien rinnalle. Toiminnan kehittämisen myötä työryhmä on ni-
metty IMO:ksi (itsemääräämisoikeus) ja se jatkaa toimintaansa asetettujen tavoitteiden
saavuttamiseksi.

2.2.3. Toiminnallinen tehokkuus

2.2.3.1 Taloudellisuus, liite 2

Toiminnan taloudellisuus = kokonaiskustannukset / laskutetut hoitopäivät.

Taloudellisuuden kehitys vuosina 2018–2021

Vuosi	Kokonais- kustannuk- set	Suoritteet	Taloudellisuus- tavoite €/vrk	Taloudellisuus toteuma €/vrk	Muutos ed. vuo- teen
2018	20 315 048	52 647	396,03	385,87	-6,31 %
2019	22 223 639	54 477	396,03	407,95	5,72 %
2020 Ennuste	22 892 697	52 861	420,79	433,07	6,16 %
2021 Tavoite	24 129 550	52 899	456,14	456,14	5,33 %

2.2.3.2 Tuottavuus

Sairaalan tuottavuutta mitataan tuotettujen suoritteiden ja henkilötöyvuosien suhteella.
Sairaalan tuottavuustavoitetta (173) on korjattu vuodelle 2020 ja sen on ennustettu
olevan 170.

Vuonna 2020 henkilötyövuosia arvioitiin olevan 305. Vuodelle 2020 henkilötyövuosiin ei suunniteltu isoja muutoksia, mutta henkilötyövuosia on nostanut pandemiaan varautuminen väliaikaisella tilalla.

Tuottavuuden kehitys vuosina 2018–2021

Vuosi	Suoritteet	Henkilötyövuodet	Tuottavuustavoite /htv	Tuottavuus	Muutos-%
2018	52 647	286,5	182,11	187,15	4,69
2019	54 477	308,4	172,00	176,64	-5,61
2020 Ennuste	52 861	310,9	173,25	170,03	-3,75
2021 Tavoite	52 899	311,4	169,87	169,87	-0,09

Liitteessä 3 on esitetty virkojen kehitys ja liitteissä 4–7 virkaesitykset.

2.2.3.3 Kannattavuus

Maksullinen toiminta, liite 2

Maksullisen toiminnan tavoitteena on, että kustannukset katetaan tuotoilla ilman voiton tavoittelua. Sairaala seuraa kustannusvastaavuuden kehitystä kuukausittain ja pyrkii tasapainottamaan kustannuksia ja tuottoja mm. muuttamalla hoitopäivien hintoja tarpeen mukaan. Tästä peruslähdekohdasta voidaan perustellusta ja äkillisestä syystä poiketa. Äkillisessä ja perustellussa tilanteessa (esim. yllättävä potilaiden vähentyminen loppuvuodesta) voidaan THL:n kanssa erikseen sopia aiemmilta vuosilta siirtyneiden maksullisen toiminnan määrärahojen käytöstä menojen kattamiseen. Edellytyksenä tällaiselle sopimiselle on, että maksullinen toiminta on vähintään kolmen vuoden tarkastelujaksona kannattavaa.

Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset ovat vuonna 2021 yhteensä 23 984 645 euroa, tuotot 24 007 138 euroa ja nettotulos 22 493 euroa.

Vanhan Vaasan sairaalan johtokunta on esittänyt kokouksessaan 26.11.2020 vuoden 2021 hoitopäivähinnoiksi seuraavat maksuryhmät:

mielentilatutkittavat	487,00 euroa
uudet vaikeahoitoiset potilaat	652,00 euroa
erittäin vaikeahoitoiset potilaat	907,00 euroa
muut vaikeahoitoiset potilaat	439,00 euroa
kuntoutusosasto	375,00 euroa
oikeuspsykiatriset potilaat	397,00 euroa

Vuoden 2021 arvioitu keskimääräinen hoitopäivähinta on 453,54 €. Hoitopäivähintoihin vaikuttivat kasvaneet palkkakustannukset, tuleva 0,75 %:n yleiskorotus, virastoerä sekä sosiaalikuluisia tapahtuva 0,54 %:n nousu. Palkkakustannusten kasvu johtuu pääosin pandemian varalle vuokrattuun tilaan osoitetuista 3 sairaanhoitajan, 7 mieli-

sairaanhoidajan ja 0,5 laitoshuoltajan työpanoksesta viiden kuukauden ajalle. Vuonna 2020 pandemiaan varautumisesta aiheutuvat kulut katetaan valtion VII lisätalousarviosta. Määräraha oli kaksivuotinen (300 000 €), mutta se riittää kattamaan vain kuluneen vuoden kustannukset.

Sairaala etenee aiemmin suunnitellun mukaisesti Valtorin palveluiden käyttöönotossa; vuonna 2019 otettiin käyttöön reitti liityntäverkko ja vuonna 2020 reitti sisäverkko. Vuonna 2021 päivitetään sähköpostijärjestelmä, liitytään Valtorin Microsoft e-asopimukseen ja otetaan käyttöön Valtti-työasemat. Kustannukset nousevat vuodelle 2021 noin 300.000 eurolla ja tästä summasta on projektikuluja arviolta 140 000 €.

Mielentilatutkimustoiminnan menot 769 947 euroa katetaan korvauksilla momentilta 33.02.05 Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta laskuttamalla.

Sairaalan lääkärit laativat lääkärinlausuntoja virkatyönä. Sairaala laskuttaa potilaan (tai edunvalvojan) pyytämät hoitoon kuulumattomat lausunnot potilaalta. Näitä ovat esim. taloudellisen etuuden hakemista varten annetut lausunnot.

Pienhankintoihin sisältyy joitain atk-tarvikkeita, kalustehankintoja potilasosastoille, pienlaitteita terapiapisteisiin sekä puhtaanapidon laitteita, joiden avulla on tarkoitus edesauttaa laitoshuoltajien työergonomiaa sekä tilojen asianmukaista puhtaanapitoa.

3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön rekrytointi tähtää ammattitaitoisen työvoiman saantiin kannustavan ja kilpailukykyisen palkkauksen lisäksi huolehtimalla henkilökunnan työhyvinvoinnista. Henkilöstön jaksamisesta ja työkyvyn ylläpitämisestä huolehditaan mm. henkilöstön osaamista kehittämällä. Kaikutyöryhmän on tarkoitus tehdä kaikille yhteisistä, tärkeiksi koetuista pelisäännöistä yhteenveto vuoden 2020 syksyllä, mutta tämä on viivästynyt koronapandemian työssä aiheuttamien laajojen muutosten vuoksi.

Työhyvinvointia tuetaan antamalla koko henkilöstölle mahdollisuus vaihtaa lomarahat vapaiksi ja tarjoamalla e-Passietuja (kulttuuri, liikunta ja hyvinvointi) 400 €/vuosi/hlö. Hyvinvointia tuetaan optimaalisella henkilöstösuunnittelulla ja resursoinnilla.

Uusi hoitosuhdekoulutusryhmä (HOSU 3) aloitetaan tammikuussa 2021. Koulutus kestää vuoden. Koulutuksen tarkoituksena ja tavoitteena on kehittää hoitosuhdetyöskentelyä sairaalassa. Koulutuksen käyneillä on mahdollisuus myöhemmin hakeutua sairaalassa järjestettävään KKT-perustaitokoulutukseen.

Vanhan Vaasan sairaalassa on 2000-luvun alkupuolelta saakka systemaattisesti kehitetty hoitosuhdetyöskentelyn sisältöä näyttöön perustuvan KKT-viitekehyksen mukaiseksi. Kehitystyön tuloksena sairaalassa järjestetään kolmivaiheista potilaiden erityistarpeisiin painottuvaa hoitosuhdekoulutusta hoitotyöntekijöille: 1) *Johdatus hoitosuhdetyöskentelyyn* (puolen päivän mittainen koulutus) on tarkoitettu kaikille uusille hoitajille, 2) *Hoitosuhdetyöskentelyn perusteet* (vuoden kestävä koulutus) on tarkoitettu kaikille hoitajille ja 3) *KKT-perustaitokoulutus* (kaksi vuotta kestävä koulutus) hoitajille, jotka haluavat syventää taitojaan hoitosuhdetyöskentelyssä.

Moniammatillinen päihdetyöryhmä jatkaa toimintaansa. Lisäksi jokaisella osastolla jatketaan psykoedukaatioryhmien toimintaa. Lääkehoidon koulutusta järjestetään lääketoimintasuunnitelman mukaisesti koko hoitohenkilökunnalle. Sairaala ottaa vuonna 2020 käyttöönsä LOVE-verkkokurssin, jolla korvataan aikaisemmin käytössä ollut lääketoimintasuunnitelman koulutus. Somaattisten sairauksien hoidossa vaadittavia taitoja vahvistetaan ja ylläpidetään täydennyskoulutuksella. Sairaalassa on koulutettu viimeksi suomenkielellä lääketoimintasuunnitelman ja nestehoidoista huolehtivia iv-hoitajia.

Muuta koulutusta järjestetään osaamis- / tarvekartoitusten pohjalta. Sairaalan sisäinen koulutussuunnitelma ja ulkopuoliset koulutukset tähtäävät systemaattiseen osaamisen kehittämiseen. Kehityskeskusteluista saatavaa palautetta hyödynnetään osaamistarpeiden arvioinnissa ja koulutuksen suunnittelussa.

Määrätietoisella ja pitkäjänteisellä työllä on pyritty hillitsemään sairauspoissaolojen kasvua. Sopimusvuonna pyritään edelleen sairauspoissaolojen määrän hillitsemiseen työhyvinvointiin panostamalla ja kehittämällä vähemmän kuormittavia työmenetelmiä sekä eri henkilöstöryhmien välistä yhteistyötä. Henkilöstöä kannustetaan ottamaan sairaalan tarjoama influenssarokotus. Vuoden 2021 tavoitteena on laskea poissaolojen määrä 10 %:lla edellisvuoteen nähden. Koronapandemiaan liittyvien tehostettujen hygieniatoimien havaittiin todennäköisesti vähentävän myös sairastumisia tavanomaisiin tartuntatauteihin.

Työkykyyn ja työhyvinvointiin pyritään vaikuttamaan mm. varhaisen puuttumisen mallilla, työergonomiatutkimuksen tuloksena työympäristöä muokkaamalla ja mahdollisuuksien mukaan kevyempää työtehtävää tarjoamalla. Työtehtävien kevennys voi tapahtua esim. osastoa vaihtamalla, sillä osastojen toiminta poikkeaa toisistaan ja osastot ovat erilaisia työympäristöinä (mm. potilaiden hoitoisuus ja osastojen pintamateriaalit eroavat toisistaan). Työkykyyn ja työhyvinvointiin aktiivisesti vaikuttamalla työnantaja pyrkii vähentämään sairauspoissaoloja sekä lyhentämään niiden kestoja.

Vanhan Vaasan sairaalan johtokunta päätti kokouksessaan 27.8.2020, että sairaalassa teetetään konsulttityönä selvitys, jossa kartoitetaan henkilöstön hyvinvointia sekä sairaalan toimintaa ja johtamista. Selvitys toteutetaan 1.9.2020–31.1.2021. Selvityksen pohjalta sairaalan toimintaa kehitetään yhteistyössä sairaalan johtokunnan kanssa. Selvityksen loppuraportti esitellään tammikuussa 2021 johtokunnalle sekä erillisessä tiedotustilaisuudessa koko sairaalan henkilökunnalle.

Sairaalan henkilöstövuositavoitteeksi asetetaan 313. Sijaisuuksiin ja lisätyön tarpeeseen arvioidaan käytettävän 30 henkilöstövuotta ja 5 henkilöstövuotta pandemian vaurautumisen vuoksi (ajalle 1–5/2021).

4. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Yhteisrahoitteinen toiminta, liite 8

Sairaalan perustehtävä on keskittyä kliiniseen työhön sekä opetus- ja tutkimustoimintaan. Sairaalassa jatketaan laajaa tieteellistä tutkimustoimintaa, joka entiseen tapaan painottuu oikeuspsykiatriin hoitokäytäntöihin ja hoitojärjestelmään. Pääosa tutkimusrahoituksesta käytetään tutkimushenkilöstön palkkakuluihin.

Vanhan Vaasan sairaala on tehnyt pitkäaikaisesti tutkimusyhteistyötä professori Riitakerttu Kaltialan (Tays) kanssa. Vanhan Vaasan sairaalan tutkijoista yhteistyökumppaneina ovat FT Monica Gammelgård, FT Alice Keski-Valkama ja dosentti Markku Eronen. Yhteistyötä jatketaan myös vuonna 2021 tutkimusprojekteissa eriteltyjen tutkimusten sekä mahdollisesti myös muiden projektien osalta.

Ylilääkäri, LT Allan Seppänen on työskennellyt EU:n COST-toimen IS1302 ja sen seurannaisvaikutusten edistämiseksi yhteistyössä Vanhan Vaasan Sairaalan kanssa useiden toimeksiantosopimusten puitteissa. COST-toimia (COST Actions) käynnistetään alan tutkijoiden esittämistä aiheista kaikilta tieteen ja teknologian aihealueilta poikkitieteellisyyttä ja verkostoitumista korostaen. Nyt kyseessä oleva COST-toimi toi yhteen oikeuspsykiatrisen palvelujärjestelmän kehittämisessä keskeisesti mukana olevia asiantuntijoita eri EU maista. Seppäsen ja Vanhan Vaasan Sairaalan yhteistyön merkitys korostuu jatkossa Vanhan Vaasan Sairaalan aloittaessa uuden sairaalarakennuksen hankesuunnitelmavaiheen. Seppänen on osin nimenomaan COST-toimen puitteissa meritoitunut niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla oikeuspsykiatrisen sairaalasuunnittelun merkittäväksi asiantuntijaksi. Ylilääkäri Seppäsen ja Vanhan Vaasan Sairaalan yhteistyö on tuottanut Suomeen uniikkia oikeuspsykiatrisen palvelujärjestelmän ja sairaalarakentamisen asiantuntemusta, jota Vanhan Vaasan Sairaala jatkossakin hyödyntää.

Vanhan Vaasan sairaala on mukana erittäin laajassa skitsofrenian etiologiaan ym. skitsofreniaan liittyvien taustatekijöiden selvittämiseen liittyvässä ns. SUPER-tutkimuksessa. Erikoislääkäri Elina Hietala tekee SUPER-aineistosta väitöskirjaan tähtäävää tutkimustyötä hoitoon sitoutumisesta psykooseissa. Syyntakeisuuden arviointi on keskeistä oikeuspsykiatrista työtä. LL Mika Rautanen on valmistelemassa väitöskirjatyötä alentuneen syyntakeisuuden käsitteestä ja sen soveltamisesta. Lisäksi työssä tutkitaan muita syyntakeisuuskategorioita. Erikoislääkäri Päivi Toivonen on työskennellyt impulsiiviseen väkivaltaan ja psykopatiaan liittyvissä selvitysprojekteissa ja julkaissut aiheesta artikkeleja. Toivonen jatkaa väitöskirjatyöhön tähtäävää tutkimusta mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennusteesta ja uusintarikollisuudesta. Hallintotieteiden maisteri Heli Häggvik jatkaa v. 2017 aloittamaansa väitöskirjaan tähtäävää tutkimustyötänsä. Työssään Häggvik käyttää hyväkseen Vanhan Vaasan sairaalan ja Niuvanniemen sairaalan potilaiden arvioita hoitotyön kehittämisessä.

Suunnitellut tutkimusprojektit vuodelle 2021:

Impulsiivinen väkivalta ja väkivaltaisen käyttäytymisen ennustaminen

Dosentti Weizmann-Henelius on laatinut yhteistyössä professori Christopher D. Websterin kanssa mittarin (IMP-V), jonka toimivuudesta on laadittu ensimmäinen julkaisu v. 2018. Menetelmä on valmistumassa loppuvuonna 2020. Vuoden 2021 aikana on tarkoituksena arvioida menetelmän toimivuus keräämällä n. sadan mielentilatutkimuksen läpikäyneen henkilön tiedot menetelmää hyödyntäen. Kerätty tieto analysoidaan ja liitetään manuaaliin, joka viimeistellään. Menetelmästä tullaan kirjoittamaan artikkeli, jotta tieto menetelmästä saataisiin kentälle. Vanhan Vaasan sairaalassa tutkimusta ovat johtaneet dosentti Weizmann-Henelius ja dosentti Markku Eronen. Mukana tutkimuksessa on myös FT Alice Keski-Valkama.

Juuri syntyneiden lapsensa tappaneiden äitien persoonallisuuden tutkiminen (Repeated Neotaxicide Study)

Tutkimuksessa selvitetään useamman juuri syntyneen lapsensa tappaneiden äitien persoonallisuutta. Projektissa kerätään myös eurooppalaista ja kanadalaista aineistoa. Ensi vuonna varmennetaan tutkimustulosten interrater-reabiteettia sekä analysoida tarkemmin aineistoa tavoitteena artikkeleiden julkaisu. Projektissa ovat mukana Vanhan Vaasan sairaalasta dosentti Ghitta Weizmann-Henelius ja FT Alice Keski-Valkama. Työryhmään kuuluvat Itävallasta Sabine Amon, Alankomaista Katinka de Wijs ja Kanadasta Da Silva Guerreiro Joao Paulo.

Vaarallisuuden ja väkivaltariskin arvioiminen

Kyseessä on Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta (VN TEAS), joka toteutetaan Itä-Suomen yliopiston tutkimushankkeena huhtikuu 2020–syyskuu 2021 välisenä aikana. Tutkimushankkeessa selvitetään, mitä vaarallisuus-, väkivaltariski- ja uhkarviomenetelmiä eri viranomaistahot käyttävät ja miten niitä voitaisiin mahdollisesti kehittää sekä hyödyntää nykyistä paremmin. Lisäksi selvitetään, miten oikeuspsykiatria ja -psykologisia arvioita tulisi laatia niin, että niillä olisi oikeasuuntaista käyttöarvoa. Tutkimushankkeessa ovat mukana Itä-Suomen yliopistosta OTT, rikos- ja prosessioikeuden professori Matti Tolvanen, OTT, dosentti Jussi Pajuoja ja LT, oikeuspsykiatrian professori Jari Tiihonen, Rikosseuraamuslaitoksesta HTT Sasu Tyni, Psykiatriesta vankisairaalaan oikeuspsykiatri Mika Rautanen ja Vanhan Vaasan sairaalasta FT, oikeuspsykologi Alice Keski-Valkama. Tutkimushankkeen kokonaisbudjetista Keski-Valkaman työlle on varattu 13 200 euroa. Vanhan Vaasan sairaala laskuttaa Itä-Suomen yliopistolta konsortiosopimuksen mukaisesti tutkimuksesta syntyneitä kustannuksia.

Short-Term of Risk and Treatability (START) menetelmän implementointitutkimus Vanhan Vaasan sairaalassa

Keskeisinä tutkimuskysymyksinä ovat 1) menetelmän luotettavuus, 2) onnistunut implementointi ja 3) potilaiden osallisuus riskiarvioinnissa. Tutkimusprojektin seura-

vassa vaiheessa päivitetään viiden vuoden seuranta-aineisto ja aloitetaan sen tilastollinen analyysi. Vanhan Vaasan sairaalasta kerätty tutkimusaineisto on myös osa kansainvälistä EuroSTART tutkimushanketta. Vanhan Vaasan sairaalan tutkimusprojektia johtaa FT, oikeuspsykologi Alice Keski-Valkama ja mukana projektissa aloittaa psykologi Mari Järvi.

Ohjelmisto- ja virtuaaliavusteiset työmenetelmät oikeuspsykiatrisen kuntoutuksen tukena

Tutkimuksen ensimmäinen vaihe eli jo olemassa olevien sovellusten kartoittaminen psykiatrialla ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden kontaktointi on aloitettu. Tutkimushankkeen seuraavana vaiheena on tutkimussuunnitelman laatiminen. Hankkeessa ovat mukana FT, oikeuspsykologi Alice Keski-Valkama, psykologi Mari Järvi, ylilääkäri Irja Rantanen-Lakka ja erikoislääkäri Henri Kajander.

Ääniharhojen hoitoon suunnitellun *Avatar-ohjelmistoa* koskevat alustavat tulokset äänihallusinaatioista kärsivien lääkeresistenttien psykoosipotilaiden ryhmässä ovat lupaavia (The Lancet Psychiatry, 2018). FT, oikeuspsykologi Alice Keski-Valkama on sopinut King's College London tutkimusprofessoreiden kanssa tutkimusyhteistyön aloittamisesta Avatar-ohjelmistoa koskevan pilotointitutkimukseen liittyen, mikäli tutkimukselle saadaan ohjelmiston rahoittajan lupa. Pilotointitutkimuksen alkaessa mukana projektissa on Vanhan Vaasan sairaalasta myös psykologi Mari Järvi.

Kognitiivisen käyttäytymisterapian (KKT) viitekehikseen perustuvan kolmivaiheisen koulutusohjelman vaikuttavuus hoitosuhdetyöskentelyyn

Vanhan Vaasan sairaalassa on 2000-luvun alkupuolelta saakka systemaattisesti kehitetty hoitosuhdetyöskentelyn sisältöä näyttöön perustuvan KKT-viitekehiksen mukaiseksi. Kehitystyön tuloksena sairaalassa järjestetään kolmivaiheista potilaiden erityistarpeisiin painottuvaa hoitosuhdekoulutusta hoitotyöntekijöille: 1) *Johdatus hoitosuhdetyöskentelyyn* (puolen päivän mittainen koulutus), 2) *Hoitosuhdetyöskentelyn perusteet* (vuoden kestävä koulutus) ja 3) *KKT-perustaitokoulutus* (kaksi vuotta kestävä koulutus). Koulutusohjelman nyt vakiinnuttua aloitetaan sen vaikuttavuuteen liittyvä tutkimusaineiston kerääminen. Tutkimusprojektissa ovat sairaalasta mukana FT, oikeuspsykologi Alice Keski-Valkama, FT, oikeuspsykologi Monica Gammelgård, psykologi Mari Järvi ja johtava ylihoitaja Mirva Sundqvist-Kekäläinen.

Vakavat mielenterveyden häiriöt ja väkivalta nuoruusiässä

Oikeuspsykologi, FT Monica Gammelgård, jatkaa yhteistyötä TAYS:n EVA-yksikön ja Tampereen yliopiston nuorisopsykiatrian professori Riittakerttu Kaltialan johtamassa kansallisessa tutkimusprojektissa. Gammelgård hyödyntää väitöskirjaansa varten kerättyä aineistoa ja vuodelle 2021 on suunniteltu julkaisuja väkivallalta suojaavista muuttujista, erityistason hoitointerventioista ja laitoksiin ohjautuneiden nuorten hoidon tarpeista sekä strukturoidun riski- ja tarvekartoituksen hyödyistä ja haasteista koulusurmalla uhkaavien nuorten riskien arvioinnissa.

Dialektisen käyttäytymisterapian (DKT) käytöstä oikeuspsykiatristen ja psykoosipotilaiden hoidossa

Oikeuspsykologi, FT Monica Gammelgård ja HTM Nanika Jungerstam jatkavat dialektisen käyttäytymisterapian implementointitutkimuksen aineiston analysointia osana sairaalan oman toiminnan tarkastelua ja kehittämistyötä. Artikkelin oikeuspsykiatristen potilaiden / psykoosipotilaan DKT:sta on suunniteltu valmistuvan vuoden 2021 aikana.

Strukturoidun väkivaltariskiarviointimenetelmän sekä uusintaväkivallalta suojaavien muuttujien (HCR V3 ja SAPROF) systemaattinen käyttöönotto osana näyttöön perustuvaa tiedonkeruuta ja hyödyntämistä oikeuspsykiatristen ja vaikeahoitoisten potilaiden hoitotyössä

Tutkimukseen liittyvä aineistonkeruu ja tiedon hyödyntäminen tapahtuvat osana kliinistä työtä. Tieteellistä julkaisua varten haetaan vuoden 2021 aikana tarvittava eettisen toimikunnan puolto. Mukana tutkimuksessa sairaalasta ovat oikeuspsykologit FT Monica Gammelgård, FT Alice Keski-Valkama ja PM Saija Kinnunen sekä Psykologi, PM Mari Järvi.

Strukturoidun arviointimenetelmän väkivallalta suojaavat muuttujat (SAPROF)

Oikeuspsykologi, FT Monica Gammelgård ja oikeuspsykologi, PM Saija Kinnunen ovat yhteistyössä hollantilaisen menetelmänkehittäjän Michiel de Vries Robbén kanssa suomentaneet SAPROF-menetelmän. Vuodelle 2021 on suunnitteilla koulutusmateriaalien valmistelu sekä menetelmän käyttöönotto ja koulutustoiminta.

Strukturoidun arviointimenetelmän väkivallalta suojaavat muuttujat nuoruusikäisillä (SAPROF-YV)

Oikeuspsykologi, FT Monica Gammelgård ja Oikeuspsykologi, PM Saija Kinnunen ovat yhteistyössä menetelmänkehittäjien Michiel de Vries Robbén sekä Ed Hiltermanin kanssa kääntämässä SAPROF-YV -menetelmää suomeksi. Materiaalista on tehty ensimmäinen käännös ja vuonna 2021 olisi tarkoituksena jatkaa materiaalin työstämistä.

Lyhyen aikavälin strukturoidun riskien, vahvuuksien ja hoidollisuuden arviointimenetelmä nuoruusikäisille (START-AV)

Oikeuspsykologi, FT Monica Gammelgård on yhteistyössä Tampereen yliopiston nuorisopsykiatrian professori Riittakerttu Kaltian sekä menetelmänkehittäjien professori Tonia Nicholls, tohtori Jodi Viljoen sekä tohtori Keith Cruisen kanssa suomentamassa START-AV -menetelmää. Suomentaminen pyritään saamaan vietyä loppuun vuoden 2021 aikana. Yhteistyö on jatkumo Gammelgårdin väitöskirjatyöhön.

Alentunut syyntakeisuus

LL Mika Rautasen väitöskirjaan ("Rikosoikeuden surunlapset") tähtäävän tutkimustyön suunnittelua ja aineiston keruuta on jatkettu vuoden 2020 aikana. Väitöskirjatyössä on tarkoituksena selvittää perusteluita syyntakeisuuden muutoksille. Aineisto koos-

tuu n. 600:sta uusimmasta mielentilatutkimuslausunnosta. Vuonna 2021 tavoitteena on saada tiedonkeruu valmiiksi ja muodostettua ensimmäisiä analyysejä. Työn pääohjaajat ovat professorit Tiihonen ja Lauerma. Dosentti Eronen on mukana ohjausryhmässä.

Hoitoon sitoutuminen psykooseissa

Erikoislääkäri Elina Hietalan SUPER-aineistoon perustuvan väitöskirjaan tähtäävän tutkimustyön ensimmäinen artikkeli, jossa on tavoitteena tutkia kognitiivisten toimintojen (reaktioajan ja parittaisen assosiatiivisen oppimisen) yhteyttä ilmoitettuun lääkehoitoon sitoutumiseen, koettuihin lääkehaittoihin, lääkehoitoon liittyviin asenteisiin ja koettuihin psyykkisiin ongelmiin on valmistumassa loppuvuodesta 2020. Tavoitteena on saada artikkeli julkaistua vuoden 2021 aikana. Vuoden 2021 aikana on tavoitteena kirjoittaa väitöskirjatyön toinen artikkeli koskien kognitiivisten toimintojen (reaktioajan ja parittaisen assosiatiivisen oppimisen) yhteyttä lääkehoitojen toteutumiseen rekisteritietojen perusteella. Väitöskirjatutkimuksen ohjaajina toimivat professori Olli Kampman Tampereen yliopistosta ja LT, oikeuspsykiatrian erikoislääkäri Markku Lähtenvuo Niuvanniemen sairaalasta. Seurantaryhmään kuuluvat LT, psykiatrian erikoislääkäri Anssi Solismaa Tampereen yliopistosta ja LL, psykiatrian erikoislääkäri Kimmo Suokas Tampereen yliopistosta. Lisäksi yhteistyökumppanina on koko SUPER-tutkimuksen substanssityöryhmä, joka koostuu professoreista ja tutkijoista ympäri Suomen.

Geneettiset, biologiset ja psykologiset muuttujat väkivaltaisen käyttäytymisen taustalla: Mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennuste ja uusintarikollisuus

Vuoden 2021 aikana erikoislääkäri Päivi Toivosen tavoitteena on saada väitöskirjatyön ensimmäinen artikkeli koskien tutkimushenkilöiden kuolleisuutta julkaistua sekä uusintarikollisuutta koskevan toisen artikkelin aineisto analysoitua. Väitöskirjatyötä ohjaavat professori Jari Tiihonen (Karoliininen Instituutti ja Itä-Suomen yliopisto) sekä professori Matti Virkkunen (Helsingin yliopisto). Dosentti Tiihonen Niuvanniemen sairaalasta, dosentti Eronen Vanhan Vaasan sairaalasta sekä LT Roope Tikkanen HUS:sta ovat työssä mukana.

Alaikäisten oikeuspsykiatristen potilaiden seurantatutkimus

Vuoden 2021 aikana oikeuspsykiatrian dosentti, nuorisopsykiatrian professori Riitta-kerttu Kaltialan tavoitteena on kerätä Taysin Erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten psykiatrisessa tutkimus- ja hoitoyksikössä (EVA) hoidettujen nuorten rekisteriseuranta-aineisto ja aloitetaan tämän aineiston analyysit. EVA-yksikössä on vuosina 2003–2019 hoidettu noin 300 nuorta, jotka kuuluvat monella tavalla pitkäaikaisen psykiatrisen sairastavuuden ja psykososiaalisen syrjäytymisen riskiryhmiin. Nuorten selviytymistä EVA-yksikön hoidon jälkeen seurataan hoitoilmoitusrekisterin, kuolinsyyrekisterin, rikosrekisterin, koulutuksen ja työelämäosallisuuden rekisteritietojen, KELA:n rekistereiden (psyykenlääkehoito, työkyvyttömyysetuudet) avulla. EVA:ssa hoidettuja verrataan iän, sukupuolen ja kotikunnan mukaan kaltaistettuihin väestöverrokkeihin. Vuonna 2021 kirjoitetaan perusartikkeli EVA-yksikköön ohjautuneiden nuorten profiilista ja sen muutoksista 2002–2019 sekä artikkeli EVA-jakson jälkeisestä psykiatrisen hoidon tarpeesta.

Nuoruusiässä psykiatriseen sairaalahoitoon tulleiden yhteiskuntaintegraatio aikuisuudessa

Nuorisopsykiatriseen sairaalahoitoon 13–17-vuotiaana vuosina 1980–2020 tulleiden rekisteriseuranta-aineistosta analysoidaan erityisesti rikollisuuteen mutta myös muuhun yhteiskuntaintegraatioon liittyviä tietoja. Kaksi rikosaiheista artikkelia ovat teollisissa lehdissä arviointiprosessissa. Vuonna 2021 julkaistaan artikkeleita nuorisopsykiatristen potilaiden myöhemmästä psyykkisestä sairastavuudesta, koulutuksellisista saavutuksista ja työkyvystä, ja sen jälkeen rikollisuuteen osallisuutta tarkastellaan näiden valossa. Vanhan Vaasan sairaalasta projektissa on mukana oikeuspsykiatrian dosentti, nuorisopsykiatrian professori Riittakerttu Kaltiala.

Sukupuoli-identiteetin tutkimuksiin hakeutuneiden myöhempi psyykkinen sairastavuus ja yhteiskuntaintegraatio

Oikeuspsykiatrian dosentti, nuorisopsykiatrian professori Riittakerttu Kaltiala on aloittanut transsukupuolisuuden tutkimuksiin hakeutuneiden rekisteriseurantatutkimuksen. Edellisten aineistojen kaltaisesti erityistason sukupuoli-identiteetin tutkimukseen 1995–2019 hakeutuneiden henkilöiden ja iän ja syntymä- ja identiteettisukupuolen mukaan kaltaistettujen verrokkien psykososiaalista selviytymistä ja psyykkistä sairastavuutta tarkastellaan sosiaali- ja terveydenhuollon, työvoimatoimen, kuolleisuuden ja rikollisuuden rekisteriaineistojen valossa. Erityisesti sukupuoli-identiteetin variaatioiden suhteesta antisosiaaliseen kehitykseen ja korjaushoitojen merkityksestä tässä asiassa ei tiedetä aikaisemman tutkimuksen valossa juuri mitään.

Vanhan Vaasan sairaalan alustava julkaisuluettelo vuodelta 2020 liitteenä 9.

5. RAHOITUS

Toiminnan rahoitus vuosina 2018–2021

Toimintamenot	2018 toteuma	2019 toteuma	2020 ennuste	2021 arvio
Maksullisen toiminnan menot (1 000 euroa)	20 325	22 032	22 748	23 985
Maksullisen toiminnan tulot (1 000 euroa)	20 417	21 687	23 374	24 007
Maksullisen toiminnan nettomenot (1 000 euroa)	-92	344	-626	-22
Yhteisrahoitteisen toiminnan menot (1 000 euroa)	264	505	424	455
Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot (1 000 euroa)	264	505	553	455
momentilta 33.01.04	94	102	129	455
momentilta 4.17.33.01.04	163			
momentilta 4.18.33.01.04		193		
momentilta 4.19.33.01.04			266	
TYKS Erva-alueen rahoitus	7	18	17	0
IV lisätalousarvioesitys HE 67/2019*		192	141	
Yhteisrahoitteisen toiminnan nettomenot (1 000 euroa)	0	0	-129	0

* myönnetty mielenterveyslain (1116/1990) 3 tai 4 luvun nojalla määrätyn tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoidon kustannuksiin niissä tapauksissa, kun henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa eikä hoidon maksaja määräydy minkään muun lainsäädännön nojalla

Vuoden 2019 ennustetta nostaa taulukossa tulevat asiakashyvitykset, koska ne laske-
taan vasta joulukuun tuloksen selvittyä. Sairaalan tavoite maksullisessa toiminnassa on
nollatulot.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuloilla rahoitetaan tieteellistä tutkimusta. IV lisätalous-
arvioesityksessä on varattu rahoitus ulkomaisen ilman kotipaikkakuntaa olevan poti-
laan hoitopäivien rahoitukseen.

6. TULOSSOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

Tällä sopimuksella THL sitoutuu osoittamaan sairaalalle sovitut resurssit edellyttäen, että valtion talousarviosta ei muuta johdu, ja sairaala hoitamaan sovitut tehtävät sekä tuottamaan sovitut tulokset sovitulla resursseilla. Toimintaan vaikuttavista merkittävistä muutoksista sovitaan erikseen ja sopimukset liitetään tähän tulossopimukseen. Sairaala toimittaa elokuun loppuun mennessä Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselle ajalta 1.1.–30.6.2021 väliraportin toiminnasta ja tuloksista sekä arvion määrärahojen riittävydestä sekä tulosten toteutumisesta koko vuoden osalta. Loppuraportti tulossopimuksen toteutumisesta toimitetaan toimintakertomuksesta annettujen ohjeiden mukaisesti helmikuussa 2022. Tulossopimusprosessi toteutetaan THL:n muun suunnitteluprosessin mukaisena.

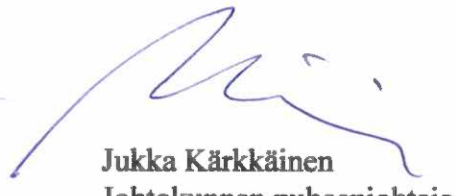
Hyväksytty tulossopimusneuvotteluissa 8.12.2020

Terveysten ja hyvinvoinnin
laitoksen puolesta

Vanhan Vaasan sairaalan puolesta

Markku Tervahauta
Pääjohtaja

Jukka Kärkkäinen
Johtokunnan puheenjohtaja

Anneli Pouta
Johtaja
Valtion palvelut -osasto

Pirjo Takala
Johtava lääkäri

Maksupiste VANHAN VAASAN SAIRAALA

SUORITTEEN NIMI	YKSIKKÖ		Tavoite 2020	Ennuste 2020	Tavoite 2021	Suoritteen hinta 2020 euroa	Suoritteen hinta 2021 euroa	Tulot yhteensä Ennuste 2020 euroa	Tulot yhteensä Tavoite 2021 euroa
		Toteuma							
		2019							
1.1. Sairaansijat	lkm	155	155	155	155				
1.2. Käyttöaste (maksulliset hpvt / kapasiteetti)	%	96,29	93,45	93,18	93,50				
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)									
2. Hoitopäivät välisumma	vrk yht.	54 477	53 015	52 861	52 899			23 144 843	23 992 043
2.1. Mielentilatukittavat	vrk	1 883	1 515	1 581	1 581	487,00	487,00	769 947	769 947
2.2. Uudet vaikeahoitoiset	vrk	1 613	878	1 662	1 662	603,00	652,00	1 002 186	1 083 624
2.3. Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	2 756	2 197	4 049	3 285	872,00	907,00	3 530 728	2 979 495
2.4. muut vaikeahoitoiset	vrk	21 466	21 895	18 815	19 527	406,00	439,00	7 638 890	8 572 353
2.5. Kuntoutusosasto	vrk	3 887	4 065	3 202	3 202	362,00	375,00	1 159 124	1 200 750
2.6. Oikeuspsykiatriset potilaat	vrk	22 872	22 465	23 552	23 642	384,00	397,00	9 043 968	9 385 874
3. Mielentilalausunnot	lkm	30	25	25	25				
4. Muut maksulliset suoritteet								189 476	120 000
5. Vuokrat								40 000	45 000
Muut myyntitulot yhteensä								229 476	165 000
TUOTOT YHTEENSÄ *								23 374 319	24 157 043
Sairaansijat	v. 2019	v. 2020	v. 2021	kapasiteetti					
potilaspaiikat yht	155	155	155	56 575					

* tuottoihin sisältyy myös osuus ulkomaisen potilaan hoitomaksuista, jotka katetaan budjettirahasta

[illegible]

Virkojen ja henkilötövuosien kehitys vuosina 2018–2021

Virkojen ja henkilötövuosien kehitys vuosina 2018-2021					
	2018	2019	E 2020	T 2021	Muutos % 2018-2021
Virkojen kehitys					
laitoshuoltajat	22	24	24	24	9,1
lähihoitajat, mielisairaanhoitajat ja hoitajat	55	53	56	52	-5,5
sairaanhoitajat	104	105	112	116	11,5
lääkärit	10	10	10	10	0,0
psykologit	6	6	7	7	16,7
osastonhoitajat	10	10	10	10	0,0
apulaisosastonhoitajat	8	8	8	8	0,0
muut	46	47	49	50	8,7
yht	261	263	276	277	6,1
Henkilötövuosien kehitys					
henkilötövuodet	287	308	313	313	9,2
määräaikaisten osuus %	8,9	17,1	14,1	13,7	53,9
osa-aikaisten osuus %	10,2	10,2	10,1	10,1	-1,0
laskutetutut hoitopäivät	52 647	54 447	52 861	52 899	0,5
hoitohenkilöstön (=msh+sh+oh+aoh) htv:t	166	203	208	208	25,3
hoitohenkilöstön (=msh+sh+oh+aoh) virat	177	176	186	186	5,1
potilaspaikkoja	155	155	155	155	0,0
käyttöaste	93,50	96,29	93,18	93,50	0,0
potilaita keskimäärin	144	144	140	141	-2,1
hoitohenkilöstön htv/potilaspaikka	1,07	1,31	1,34	1,34	25,3
hoitohenkilöstön virat/potilaspaikka	1,14	1,14	1,20	1,20	5,1

19.11.2020

ESITYS VASTAAVAN FARMASEUTIN OSA-AIKAISEN (55 %) VIRAN MUUTTAMISESTA TÄYSIAIKAISEKSI (100 %) VIRAKSI

Vanhan Vaasan sairaalassa on yksi vastaavan farmaseutin osa-aikainen virka. Sairaalan toiminta on laajentunut vuosien saatossa, mm. osastoja on tullut lisää ja työmäärä farmaseutilla on lisääntynyt. Vastaava farmaseutti on myös mukana LOVE-lääkekoulutuksessa tuoden siihen omaa asiantuntijuuttaan ja osallistuu potilasturvallisemman lääkehoidon toteutuksen kehittämiseen. Lisääntyneeseen työmäärään on pyritty vastaamaan työajan korotuksilla siten, että vuonna 2018 farmaseutin työaika korotettiin erillisellä määräaikaisella sopimuksella 82,58 %:iin, sopimus oli voimassa 2.4.2019 saakka. Työajan riittävyttä arvioitiin uudestaan maaliskuun lopulla 2019 ja tällöin päädyttiin jatkamaan työaikaprosenttia 82,58 vuoden 2019 loppuun saakka. Ennen näitä sopimuksia ja näiden sopimusten aikana farmaseutille tuli toistuvasti lisätöunteja maksuun.

Työajan riittävyttä arvioitiin joulukuussa 2019 ja tällöin päädyttiin siihen, että lisääntyneistä työtehtävistä johtuen työaika korotetaan 100 %:ksi. Tämä sopimus on voimassa 31.12.2020 saakka. Vanhan Vaasan sairaala esittää, että vastaavan farmaseutin 55 % virka muutetaan 100 % viraksi lisääntyneiden työtehtävien vuoksi. Viran muuttamisen kustannusvaikutus otetaan huomioon Vanhan Vaasan sairaalan ja THL:n välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2021.

Vaasassa 19.11.2020

Mirva Sundqvist-Kekäläinen
Johtava ylihoitaja

17.11.2020

PERUSTELUMUISTIO KOLMEN MIELISAIRAANHOITAJAN VIRAN JA YHDEN HOITAJAN VIRAN MUUTTAMISESTA SAIRAANHOITAJAN VIROIKSI

Vanhan Vaasan sairaalassa on mielisairaanhoitajan virkoja 35, lähihoitajan virkoja 19, hoitajan virkoja kaksi ja sairaanhoitajan virkoja 112. Tänä vuonna on jäänyt eläkkeelle kaksi mielisairaanhoitajaa, yksi mielisairaanhoitaja eläköityy 1.1.2021 ja yhden hoitajan virkasuhde on päättynyt. Sairaalan henkilöstöstrategian ja tulossopimuksen mukaan muutetaan hoitohenkilöstön virkarakennetta tämän päivän vaatimuksia vastaavaksi lisäämällä sairaanhoitajien osuutta. Henkilöstöstrategian mukaisesti noudatamme periaatetta, jonka mukaan tavoitteena on korkeammin koulutetun henkilöstön palkkaaminen.

Potilaiden moniongelmaisuus ja heterogeenisyys edellyttävät myös monenlaisia kuntoutumista tukevia toimintoja. Tarvitaan yhä enemmän osaamista mm. päihde- ja muiden riippuvuusongelmien, vaikean itsetuhoisuuden, syömishäiriöiden sekä neuropsykiatristen ja kognitiivisten ongelmien hoidon suhteen. Potilailla on yhä enemmän monenlaisia somaattisia oireita ja hoitohenkilökunnan on selvittävä omahoidon ohjaamisesta ja hoidosta mukaan lukien osa iv-hoidoista. Toisista sairaaloista siirtyvät potilaat ovat entistä vaikeahoitoisempia. Vaikeita psykoosisairauksia sairastavilla potilailla on oheissairastavuutta paljon ja heidän elinajan odotteensa on tutkitusti muuta väestöä selvästi matalampi. Tämä edellyttää laaja-alaista psykiatrista ja somaattista osaamista.

Edellä mainituin perustein Vanhan Vaasan sairaala esittää kolmen mielisairaanhoitajan viran muuttamista sairaanhoitajan viroiksi ja yhden hoitajan viran muuttamista sairaanhoitajan viraksi. Virkojen muuttamisen kustannusvaikutus otetaan huomioon Vanhan Vaasan sairaalan ja THL:n välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2021.

Vaasassa 17.11.2020

Mirva Sundqvist-Kekäläinen
Johtava ylihoitaja

19.11.2020

HENKILÖSTÖSIHTEERIN UUDEN VIRAN PERUSTAMINEN

Sairaalassa on 3 henkilöstösihteerin virkaa ja ryhmää on täydentänyt yksi määräaikainen henkilöstösihteeri. Neljäs henkilöstösihteeri on vahvistanut ryhmää sen jälkeen, kun ylihoitajien sihteerin toimenkuva muutettiin koordinoivaksi osastonhoitajaksi. Sairaanhoidon hallinnosta siirtyi henkilöstösihteereille määräaikaisten virkasuhteiden hoito. Samalla siirrettiin matkalaskujen hallinta ja asiattarkastus henkilöstösihteereille.

Henkilötyövuodet ovat kolmen viimeisen vuoden aikana kasvaneet n. 50 htv:lla, joten työmäärä on henkilöstösihteereillä kasvanut. Viran perustaminen ei vaikuta palkkakustannuksiin, sillä sitä on kokeiltu noin kaksi vuotta.

Virka sijoittuu vaativuustasolle 9.

Esitän uuden viran perustamista 1.1.2021 lähtien.

19.11.2020

Tuula Meuronen
Talouspäällikkö

19.11.2020

VAHTIMESTARIN VIRAN MUUTTAMINEN VARASTONHOITAJAN VIRAKSI

Varastonhoitajan tehtäviä on hoitanut osana omaa virkaansa siivoustyönjohtaja. Vuoden 2019 aikana totesimme, että siivoustyönjohtajan aika ei riitä esimiestyöskentelyyn sekä varastonhoitajan tehtäviin. Laitoshuoltajan virkoja sairaalassa on 23,5. Vahtimestarin virassa toimi aiemmin autonkuljettaja, mutta nykyään sairaalan autonkuljettajan tehtävät on siirretty osaksi yhden hoitajan tehtävää. Vahtimestarin virka on ollut täyttämättä.

Aloitimme vuoden 2020 alussa suunnitellusti varastonhoitajan tehtävänkuvan muokkaamisen ja tehtävää hoitamaan nimitettiin määräaikainen virkamies. Määräaikainen virka on vähentänyt siivoustyönjohtajan työtaakkaa ja hänellä on ollut aikaa esimiestehtäville sekä laitoshuollon kehittämiseksi. Tehtävään on sisällytetty lähetin ja virastovahtimestarin töitä. Tehtävä koostuu kuitenkin pääasiassa varastonhoitajan tehtävistä.

Sairaala esittää vuoden mittaisen määräaikaisen kokeilun jälkeen varastonhoitajan tehtävänimikkeen vakinaistamista ja mainitun viran perustamista 1.1.2021 lähtien. Tehtävää ei ole arvioitu tähän mennessä, mutta kustannuksia se ei lisää koko painollaan. Määräaikaisena virka on alustavasti vaativuusryhmässä 7 ja se tulee sijoittumaan tehtäväkohtaisen arvioinnin myötä vaativuusryhmään 7–8.

Esitän virkamuutoksen toteuttamista 1.1.2021 lähtien.

19.11.2021

Tuula Meuronen
Talouspäällikkö

KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, yhteisrahoittainen toiminta

Yhteisrahoittainen toiminta	2021	2020	2019	2018
Tieteellinen tutkimus	Tavoite	Ennuste	Toteutunut	Toteutunut
Yhteisrahoituksen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus **	310 000	394 763	295 000	257 437
EU:lta saatu rahoitus				
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		17 494	18 124	6 501
Tuotot yhteensä	310 000	412 257	313 124	263 938
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)			-3 176	-74
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-300 000	-273 182	-296 086	-219 622
Vuokrat (42-alkuiset)			-4 734	
Palvelujen ostot (43-alkuiset)		-195	-350	-29 311
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)			-8 777	-14 932
Erilliskustannukset yhteensä	-300 000	-273 377	-313 124	-263 938
Yhteisrahoituksen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset *				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kokonaiskustannukset yhteensä	-310 000	-283 377	-323 124	-273 938
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	128 880	0	0

** Rivi sisältää päättyneen vuoden ja aiemmalta vuodelta siirtyneen budjettirahoituksen

Yhteisrahoitteinen	2021	2020	2019	2018
Ulkomaisten potilaan hoito	Tavoite	Ennuste	Toteutunut	Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus **	144 905	140 544	191 563	
EU:lta saatu rahoitus				
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus				
Tuotot yhteensä	144 905	140 544	191 563	0
Kustannukset				
Ulkomaisten potilaiden hoitokustannukset *	-144 905	-140 544	-191 563	
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)				
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)				
Vuokrat (42-alkuiset)				
Palvelujen ostot (43-alkuiset)				
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)				
Erilliskustannukset yhteensä	-144 905	-140 544	-191 563	0
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset				
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset *				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	-144 905	-140 544	-191 563	0
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	0	0	0
OMARAHOITUSOSUUS	0	0	0	0

** Rivi sisältää ulkomaisten potilaiden hoitomaksuun myönnetyn määrärahan

* ulkomaisten potilaiden hoitokulut, jotka siirretty maksullisesta toiminnasta

VANHAN VAASAN SAIRAALAN JULKAISUJA VUONNA 2020

Seppänen A, Joelsson P, Ahlgren-Rimpiläinen A, Repo-Tiihonen E. Forensic psychiatry in Finland: an overview of past, present and future. *International Journal of Mental Health Systems*. 2020; 14:29. <https://doi.org/10.1186/s13033-020-00362-x>

Kaltiala R, Bergman H, Carmichael P, de Graaf NM, Egebjerg Rischel K, Frisén L, Schorkopf M, Suomalainen L, Waehre A. Time trends in referrals to child and adolescent gender identity services: a study in four Nordic countries and in the UK. *Nordic Journal of Psychiatry* 2020;74:40–44

Amon S, Klier Claudia M, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Neonaticide in the Courtroom – Room for Improvement? Conclusions Drawn from Austria and Finland's Register Review. *Child Abuse Review*. 2020;29:61–72.

Askola R, Soininen P, Seppänen A. Offence-related issues in forensic psychiatric treatment: a thematic analysis. *Frontiers in Psychiatry*. 2020;10: 925.

Tomlin J, Lega I, Braun P, Kennedy HG, Herrando VT, Barroso R, Castelletti L, Mirabella F, Scarpa F, Völm B; experts of COST Action IS1302. Forensic mental health in Europe: some key figures. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*. 2020 Jul 10. doi: 10.1007/s00127-020-01909-6. Epub ahead of print. PMID: 32651594.

Kaltiala R, Heino E, Työläjärvi M, Suomalainen L. Adolescent development and psychosocial functioning after starting cross-sex hormones for gender dysphoria. *Nord J Psychiatry*. 2020;74(3):213–219. doi: 10.1080/08039488.2019.1691260.

Kaltiala R, Bergman H, Carmichael P, de Graaf NM, Egebjerg Rischel K, Frisén L, Schorkopf M, Suomalainen L, Waehre A. Time trends in referrals to child and adolescent gender identity services: a study in four Nordic countries and in the UK. *Nord J Psychiatry*. 2020;74(1):40–44. doi: 10.1080/08039488.2019.1667429.

Laakso MP, Niskanen E, Könönen M, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Tiihonen J. Cortical thickness in type 1 alcoholism vs. type 2 alcoholism with antisocial personality disorder. Submitted.

Amon S, Klier C, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Recommendations for the Assessment and Treatment of Neonaticide Offenders. Submitted.

Savolainen M, Laakso MP, Könönen M, Niskanen E, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Saarikko A, Tiihonen J. Reduced posterior intracranial volume in antisocial violent offenders – a marker of early neurodevelopmental alteration?